

Yki Raitikkää

Kirkollista lähetystyötä tehdään Suomessa mm. vauvojen vanhemmille, koululaisille ja varusmiehille.

KIRKOLLISEN LAPSILÄHETYSTYÖN MONET MUODOT

Ev.-lut. kirkon oppiin kuuluu ns. lähetyskäsky, jota varsinkin papit sekä uskossa olevat vapaaehtoiset pyrkivät toteuttamaan. ”Menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni.”

Aikuisiin kohdistetun lähetystyön lisäksi Suomessa tehdään myös lapsilähetystyötä. Se kohdistuu perheisiin, joissa lapset eivät ole kirkon jäseniä, sekä suoraan lapsiin ja nuoriin. Uskonnottomien perheiden näkökulmasta tällainen kirkon offensiivinen toiminta koetaan usein ahdistavana, joskus jopa aggressiivisena.

Mainitsen muutamia ilmenemis- muotoja lapsen ja nuoren eri ikävaiheissa.

Jos vastasyntyneen huoltajat ovat ilmoittaneet vauvan nimen Digi- ja väestötietovirastoon suoraan, seurakunnasta otetaan yhteyttä kirkon jäsenenä olevaan vanhempaan ja kirkkojärjestykseen vedoten kehoitetaan kastattamaan lapsi. Monessa perheessä vain toinen vanhempi on kirkon jäsen ja toinen ei. Kastaseremonia tarkoittaa samalla lapsen liittämistä kirkon jäsenyyteen valtion väestötietojärjestelmässä juridisine seuraamuksineen.

Monissa päiväkodeissa saatetaan yhä ulkoistaa varhaiskasvatussuunnitelman mukainen sitouttamaton katsomuskasvatus ev.-lut. seurakunnan edustajille. Tällöin sitouttamattomuus vaarantuu. Tämän lisäksi seurakunnat tarjoavat uskonnollisia tilaisuuksia, joille kuuluu järjestää vaihtoehtoista ohjelmaa. Lapsiryhmän jakaminen seu-

rakunnan tilaisuuden takia aiheuttaa henkilökunnalle ylimääräistä työtä, ja monet huoltajat voivat kokea valintatilanteen yksityisyyden suojaa rikkovana ja ahdistavana.

Vastaava tilanne on peruskouluissa. Seurakuntien koulujumalanpalvelukset ja niille vaihtoehtoiset tunnustuksettomat tilaisuudet pakottavat huoltajat ottamaan näkyvästi kantaa uskonnollisen ja vaihtoehtoisen tilaisuuden välille. Rehtorille ja opettajille kaksi rinnakkaista tilaisuutta aiheuttaa ylimääräistä työtä, jolla jaetaan oppilaat kahteen ryhmään. Uskonnolliset tilaisuudet voidaan nähdä lapsilähetystyönä. Kirkon ja virsien näkyvä läsnäolo on myös indoktrinoivaa, kun lapsille kirkko näyttätty todellisuutta merkittävämpänä tekijänä.

Peruskoulun alkaessa lapset, jotka eivät ole kirkon jäseniä, voivat opiskella elämäntietotietoa. Huoltajat voivat valita elämäntietotiedon tilalle uskonnon. Varsinkin pienissä kouluissa ja pienillä paikkakunnilla monet rehtorit ovat suositelleet ev.-lut. uskonnon valitsemista, vaikka elämäntietotieto vastaisi paremmin perheen katsomusta. Motiivina voi olla uuden ET-opetusryhmän muodostumisen välttely tai mahdollisesti myös lapsilähetystyö.

Kun monet kouluikäisten huoltajat ovat eronneet kirkosta, myös perheen lapsia on erotettu kirkosta. Tällöin oppilaalle tulee selkeä oikeus siirtyä uskonnonopetuksesta elämäntietotietoon. On ilmennyt tapauksia, joissa rehtorit ovat keinoitekoisin syin yrittäneet estellä siirtymistä elämäntietotietoon.

8. luokan alkaessa monissa kouluissa pidetään ev.-lut. kirkon rippikouluinfoja. Ne on erityisesti suunnattu kirkon jäsenyyteen kuulumattomille nuorille. Kirkkohon voisi tavoittaa jäseninä olevat nuoret viesteillä ja omalla seurakuntatalollaan. Koulujen ei pitäisi alistua rippikoulujen markkinointialustaksi ja offensiivisen kirkollisen lapsilähetystyön apulaiseksi.

Viikon mittaisella rippikoululeirillä käytetään monenlaisia keinoja nuoren saamiseksi liittymään kirkon jäseneksi. Tietämättä perheen tilannetta ja katso- musta nuorelle saatetaan lupailta myös ”rippijuhlissa” saatavia raha- ja muita lahjoja. Tässä vaikuttamistyössä käytetään sumeilematta alaikäisiä nuoria, ns. isosia.

Myös varusmiespalveluksessa tehdään lähetystyötä. Sotilaslapit saavat käyttää työaikaan rippikoulun pitämiseen. Uskonnon ja katsomuksen vapaudesta opettaminen on saatettu antaa sotilaspapille. Näin valinnasta katsomusneutraalin sotilasvakuutuksen ja uskonnollisesti julistavan sotilasvalan välillä voi kertoa sotilaspappi. Samoin hän voi kertoa pitämästään uskonnollisesta tilaisuudesta ja sille vaihtoehtoisesta ohjelmasta ”kuin pukki kaalimaan vartijana”.

Kuinka hyvin alokkaille kerrotaan, että sekä juhllisesta vakuutuksesta että sotilasvalasta säädetiin jo vuonna 1919 itsenäisyyden alussa, tasavaltaisen hallitusmuodon linjaaman uskonnonvapauden nojalla? Ne ovat yhtä perinteisiä.

Esa Ylikoski

